

ارتباط سبک‌ها و مکانیزم‌های دفاعی با سیستم‌های مغزی / رفتاری

تاریخ دریافت: ۹۰/۱/۳۰

تاریخ پذیرش: ۹۰/۸/۲۸

رقیه آتشکار*، علی فتحی‌آشتیانی**، پرویز آزادفلاح***

چکیده

مقدمه: وقتی در مورد مکانیزم‌های دفاعی در حیطه شخصیت مطالعه می‌کنیم، در می‌یابیم که تفکر انسان همیشه منطقی، مبتنی بر واقعیت، عینی و هدفمند نیست. مکانیزم‌های دفاعی که وظیفه حفاظت در برابر اضطراب را بر عهده دارند، تحت تأثیر سیستم‌های مختلف مغزی / رفتاری ممکن است کارکرد بهنجار یا نابهنجار داشته باشند. پژوهش حاضر با همین هدف به بررسی ارتباط سبک‌ها و مکانیزم‌های دفاعی با سیستم‌های مغزی / رفتاری می‌پردازد.

روش: ۲۱۴ دانشجوی مؤنث تحصیلات تکمیلی یکی از دانشگاه‌های تهران به شیوه انتخاب تصادفی ساده با تکمیل پرسشنامه شخصیتی گری-ویلسون و پرسشنامه سبک‌های دفاعی در این پژوهش شرکت داشتند. داده‌ها با روش آماری همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که سیستم فعال ساز رفتاری در ابعاد کلی با هیچ یک از سبک‌های دفاعی ارتباط ندارد اما مؤلفه اجتناب فعال با مکانیزم دفاعی رشد یافته‌والایش و پیشاپیش‌نگری ارتباط مثبت معنادار و با مکانیزم دفاعی رشد نایافته دلیل تراشی و فرافکنی ارتباط منفی معنادار دارد. سیستم بازداری رفتاری و مؤلفه‌های خاموشی و اجتناب منفعل، با سبک و مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته ارتباط منفی معنادار و با سبک و مکانیزم‌های دفاعی رشد نایافته ارتباط مثبت معنادار دارد.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان نتیجه گرفت که افراد دارای سیستم بازداری رفتاری غالب بیشتر از مکانیزم‌های دفاعی رشد نایافته استفاده می‌کنند.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های دفاعی، مکانیزم‌های دفاعی، سیستم‌های مغزی / رفتاری، سیستم فعال ساز رفتاری، سیستم بازداری رفتاری

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مجله روان‌شناسی بالینی

r.atashkar@gmail.com

afa37@yahoo.com

azadfallahparviz@gmail.com

* نویسنده مسئول: کارشناس ارشد روان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

** استاد، گروه روان‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران

*** دانشیار، گروه روان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

مقدمه

مفهوم مکانیزم‌های دفاعی در روان‌شناسی با نخستین مقالات فروید در ۱۹۳۶ آغاز شد. وی مکانیزم‌های دفاعی را به عنوان عملیات ذهنی که افکار و احساسات دردناک را از حوزه آگاهی دور نگه می‌دارد، توصیف کرد [۱، ۲، ۳]. روان تحلیل‌گری معاصر مکانیزم‌های دفاعی را بخشی از الگوی ارتباطی و رشد شناختی بهنجار می‌داند که از عزت نفس فرد محافظت می‌کند و در سازش یافتگی فرد نقش دارد [۳، ۴]. از این رو شناخت و دسترسی به مکانیزم‌های دفاعی به عنوان یکی از سازه‌های بنیادین شخصیت که اندیشه و رفتار را جاری می‌سازد، ضروری به نظر می‌رسد [۵].

علیرغم محوریت دفاع‌ها در نظریه‌های روان‌پویشی، پژوهش‌های تجربی در مورد این موضوع، رشد آهسته‌ای داشته‌اند. اکثر تحقیقات روی میزان فراگیر بودن یک حالت دفاعی یا استفاده از یک نوع دفاع خاص بوده و این با نظر فروید که معتقد بود کاربرد دفاع یک عنصر تعیین‌کننده برای فهم میزان سازگاری و آسیب‌شناسی است، مغایرت دارد [۲، ۳، ۶، ۷]. مکانیزم‌های دفاعی با توجه به نقشی که در محافظت در مقابل اضطراب بازی می‌کنند و به دلیل این که جزء راهبردهای دفاع هیجان مدار تعریف می‌شوند، برای فهم بسیاری از نظریه‌های شخصیت ضروری هستند. شواهد حاکی از آن است که دفاع‌ها راه منحصر به فردی برای توصیف و فهم شخصیت ارائه می‌دهند [۷]. بنابراین در بررسی ارتباط بین مکانیزم‌های دفاعی و شخصیت در میان تبیین‌های بسیار، بررسی بعد زیستی-عصبی شخصیت که زیر بنای هیجان و رفتار است، اهمیت خاص دارد. از این رو تبیین‌گری [۸] از شخصیت که مبنای هیجانی روشنی دارد و ساختارهای زیستی-عصبی شخصیت را آشکار ساخته، مورد توجه قرار گرفته است، وی عنوان می‌کند که گرایش به انواع خاصی از هیجان‌ات به دلیل تفاوت در سیستم‌های مغزی/ رفتاری است و مدل وی بیان می‌دارد که ساختارهای مختلف مغز، سیستم‌های انگیزش اساسی را که در تعامل با تقویت رفتاری هستند، راه اندازی می‌کند [۸، ۹، ۱۰، ۱۱]. نخستین سیستم؛ سیستم فعال ساز رفتاری^۲ است که به لحاظ ساختاری

شامل چندین مسیر دوپامینرژیک و مدارهای کورتیکو-استریتو-پالیدو-تالامیک^۳ در مغز است. نورواناتومی این سیستم، کرتکس پیشانی، بادامه و عقده‌های پایه می‌باشد [۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴] و توسط محرک‌های خوشایند مرتبط با پاداش یا حذف تنبیه فعال می‌شود. حساسیت این سیستم نمایانگر زود انگیزختگی است [۹، ۱۰، ۱۵] و به نظر می‌رسد که برای تجاربی نظیر امید، وجد و شادی پاسخگو باشد [۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷]. دومین سیستم؛ سیستم بازدارنده رفتاری است و حاصل فعالیت مسیرهای آوران، نورو آدرنرژیک و سروتونرژیک است. نورواناتومی آن در سیستم جداری-هیپوکامپی ساقه مغز، مدار پاپز و کرتکس حلقه‌ای-پیشانی قرار دارد. این ساختارها موجب افزایش برانگیختگی و سطوح توجه و تجربه عواطف منفی می‌شوند [۱۶، ۱۸] و با نظام‌هایی که اضطراب در آن نقش دارند، همپوشی دارد. در نتیجه، حساسیت این سیستم با اضطراب، نگرانی و نشخوار فکری مطابقت دارد [۹، ۱۰، ۱۴، ۱۹].

پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهند که بین ویژگی‌های شخصیتی مثبت و دفاع رشد یافته ارتباط وجود دارد [۷، ۲۰]. در برخی از تحقیقات مشخص شده که سلامت جسمی و روانی افراد به طور معناداری با مکانیزم‌های دفاعی آنها در ارتباط است [۲۱]. دفاع‌های سازگارانه نظیر؛ شوخ طبعی و نوع دوستی با سلامت جسمانی و سازگاری روانی اجتماعی مرتبط هستند و دفاع‌های ناسازگارانه مانند انکار و فرافکنی با اختلالات شخصیت، افسردگی و سوءاستفاده از مواد ارتباط دارند [۷، ۲۲]. در پژوهشی که توسط هیبارد^۴ و همکاران [۲۳]، بر روی گروهی از زنان و مردان انجام شد، یافته‌ها حاکی از کاربرد دفاع انکار در ارتباط با ویژگی‌های شخصیتی رشد نیافته بود. زنانی که دفاع همانند سازی را بیشتر استفاده می‌کنند، ارتباطات و عواطف مثبت بیشتری را گزارش می‌کنند [۲۴]. بنابراین فرض این که کاربرد دفاع‌های رشد نیافته منطبق با دیگر شاخص‌های رشد نیافتگی شخصیت و کاربرد دفاع‌های رشد یافته با شاخص‌های سلامتی و سازگاری شخصیت مرتبط است، توسط مطالعاتی که روش‌های ارزیابی متفاوت در دفاع و ارتباط آن با متغیرهای شخصیت داشتند، حمایت

3- Cortico-Striato-pallido-Thalamic

4- Hibbard

1- Gray

2- Behavioral activation system

دکتری دانشگاه دولتی برای محققان امکان پذیر بود. بنابراین معیار ورود افراد به پژوهش شامل؛ مؤنث بودن، داشتن سطح تحصیلی بالاتر از لیسانس، و عدم سابقه بیماری و سوء مصرف دارو بود.

ابزار:

۱- پرسشنامه شخصیتی گری- ویلسون^۱: ویلسون^۲، بارت^۳ و گری [۸] این پرسشنامه را با هدف غلبه و حساسیت سیستم‌های مغزی/ رفتاری و مؤلفه‌های آن طراحی کرده‌اند. از ۴۰ ماده مربوط به سنجش فعالیت سیستم فعال ساز رفتاری، ۲۰ ماده به مؤلفه روی آورد و ۲۰ ماده به مؤلفه اجتناب فعال و از ۴۰ ماده مربوط به فعالیت سیستم بازداری رفتاری، ۲۰ ماده به اجتناب فعل پذیر و ۲۰ ماده به مؤلفه خاموشی اختصاص دارد. ثبات درونی پرسشنامه مطلوب و در حدود ۰/۶۰ تا ۰/۷۰ گزارش شده است [۹]. ضریب آلفای کرونباخ آن ۰/۶۵ تا ۰/۷۸ گزارش شده است [۲۹].

۲- پرسشنامه سبک‌های دفاعی^۴: مبنای ساخت این پرسشنامه بر اساس الگوی سلسله مراتبی دفاع‌ها می‌باشد و ۲۰ مکانیزم دفاعی را در سه سطح رشد یافته، روان آزاده و رشد نیافته مورد ارزیابی قرار می‌دهد [۳۰]. پرسشنامه سبک‌های دفاعی در ایران توسط حیدری نسب و همکاران [۳۱] مورد بررسی و هنجاریابی قرار گرفته است. اعتبار این پرسشنامه از طریق روش بازآزمایی و محاسبه آلفای کرونباخ ارزیابی شد. بالاترین آلفا در مردان دانشجوی ۰/۸۱ و پایین‌ترین آلفا در زنان دانش آموز ۰/۶۹ مشاهده شد. در سبک‌های دفاعی، بالاترین آلفا مربوط به سبک رشد نیافته ۰/۷۲ و کمترین مربوط به سبک روان آزاده ۰/۵۰ بود [۳۱].

روند اجرای پژوهش: دو پرسشنامه فوق به طور همزمان روی افراد نمونه اجرا شد. برای تعیین رابطه بین مؤلفه‌های سیستم‌های مغزی/ رفتاری با سبک‌ها و مکانیزم‌های دفاعی از روش آماری همبستگی گشتاوری پیرسون و تحلیل رگرسیون گام به گام در نرم افزار spss16 استفاده گردید.

شده است [۲۵، ۲۶]. با توجه به پیشینه نظری و تحقیقاتی مبنی بر این که مکانیزم‌های دفاعی با بسیاری از متغیرهای شخصیتی همبسته‌اند و موجب تفاوت‌های فردی در پاسخ به موقعیت‌های اضطراب آور یکسان می‌شوند و با توجه به این که نظریه گری نیز تبیین این تفاوت‌ها را در ساختارهای مغزی جستجو می‌نماید و نورواناتومی مسیرهای مغزی، حساسیت و فعالیت هر یک از آنها را در تجربه حالت‌های هیجانی خوشایند و ناخوشایند نظیر امید، ترس، اضطراب مؤثر دانسته و به تبیین تفاوت‌های فردی در این حوزه از کارکرد مغز می‌پردازد، به نظر می‌رسد که حساسیت متفاوت سیستم‌های مغزی/ رفتاری در افراد نه تنها به دلیل ارتباط این سیستم با حالت‌های هیجانی مختلف، بلکه با کارکرد متفاوت مکانیزم‌های دفاعی موجب می‌شود که موقعیت‌های زندگی تأثیر یکسانی بر افراد نداشته باشند. این پژوهش با همین هدف به بررسی رابطه میان این دو حیطه مهم پرداخته است.

روش

طرح پژوهش: این پژوهش از نوع همبستگی و مقطعی است و ارتباط متغیرهای شخصیت و سبک‌های دفاعی را در گروهی از دانشجویان مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

آزمودنی‌ها: جامعه این پژوهش، شامل کلیه دانشجویان مؤنث مقطع کارشناسی ارشد و دکترای یکی از دانشگاه‌های تهران می‌باشد و نمونه (N=۲۱۴) از میان دانشکده‌ها با گرفتن لیست دانشجویان از آموزش، به شیوه تصادفی ساده انتخاب شدند. پس از قبول همکاری دانشجویان در این پژوهش، پرسشنامه هر یک از آنان به آدرس ایمیلشان فرستاده شد. چون این پژوهش بخشی از یک پژوهش تجربی دیگر بود، کنترل برخی از متغیرها نظیر سن، جنس، سطح تحصیلات و عدم سابقه بیماری و سوء مصرف دارو ضرورت داشت و به دلیل تفاوت استفاده از مکانیزم‌های دفاعی در زنان و مردان و در دوره‌های سنی مختلف [۳، ۲۳، ۲۴، ۲۷] کنترل این متغیرها از طریق انتخاب یک جنس و دامنه سنی ۲۲-۳۶ سال میسر می‌شد که میانگین سنی نمونه $25/75 \pm 3/27$ بود. با توجه به پیشینه پژوهش، تفاوت افراد با تحصیلات متوسط و سطح تحصیلی بالاتر در استفاده از مکانیزم‌های دفاعی [۲۴، ۲۵، ۲۸]، کنترل این متغیر از طریق انتخاب دانشجویان روزانه کارشناسی ارشد و

1- Gray- Wilson Personality Questionnaire

2- Wilson

3- Barret

4- Defense Styles Questionnaire

یافته‌ها

جدول ۱) همبستگی سیستم فعال ساز رفتاری و سیستم بازداری

رفتاری با سبک‌های دفاعی

متغیرها	سیستم فعال ساز رفتاری (BAS)	سیستم بازداری رفتاری (BIS)
سبک رشد یافته	۰/۰۳	-۰/۴۰**
سبک روان آزرده	۰/۰۱	-۰/۰۷
سبک رشد نایافته	۰/۰۶	-۰/۲۵**

** $P < 0/01$

در این پژوهش، ابتدا از آزمون همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده شد و پس از آن تحلیل رگرسیون برای تحلیل داده‌ها اجرا شد. جدول ۱ حاکی از همبستگی سیستم‌های مغزی/ رفتاری و سبک‌های دفاعی می‌باشد. نتایج نشان می‌دهد که سیستم فعال ساز رفتاری با هیچ یک از سبک‌های دفاعی رابطه معنادار ندارد، در حالیکه سیستم بازداری رفتاری با سبک دفاعی رشد یافته رابطه منفی ($P < 0/01$) و با سبک دفاعی رشد نایافته رابطه مثبت ($P < 0/01$) دارد (جدول ۱).

جدول ۲) همبستگی مؤلفه‌های سیستم‌های مغزی/ رفتاری با مکانیزم‌های دفاعی

سبک‌ها	مؤلفه‌ها		BIS		BAS	
	مکانیزم‌ها	روی آورد	اجتناب منفعل	خاموشی	اجتناب فعال	رومی آورد
رشد یافته	فرونشانی	-۰/۲۰**	-۰/۳۵**	-۰/۳۳**	۰/۰۱	-۰/۲۰**
	والایش	-۰/۰۴	۰/۰۵	-۰/۱۶*	۰/۱۲*	-۰/۰۴
	شوخی طبیعی	-۰/۰۳	-۰/۲۸**	-۰/۲۵**	-۰/۰۳	-۰/۰۳
	پیشاپیش نگری	-۰/۱۳۲	-۰/۲۵**	-۰/۲۴**	۰/۱۳۴*	-۰/۱۳۲
روان آزرده	نوع دوستی کاذب	۰/۰۷	۰/۲۱**	-۰/۰۷	۰/۱	۰/۰۷
	تشکل واکنشی	-۰/۰۸	-۰/۱۸**	-۰/۱۴*	-۰/۲۱**	-۰/۰۸
	عقلانی سازی	۰/۰۷	-۰/۱۱	-۰/۱	-۰/۰۷	۰/۰۷
	ابطال	۰/۱۲	-۰/۱۲	-۰/۰۸	۰/۰۷	۰/۱۲
رشد نایافته	دلیل تراشی	-۰/۱۰	-۰/۳۰**	-۰/۲۸**	۰/۱۶*	-۰/۱۰
	فرافکنی	۰/۰۱	۰/۳۱**	۰/۱۴*	-۰/۱۵*	۰/۰۱
	انکار	۰/۰۴	-۰/۱۸**	-۰/۲۴**	-۰/۱۳	۰/۰۴
	همه کار توانی	-۰/۰۱	-۰/۳۰**	-۰/۳۳**	۰/۰۹	-۰/۰۱
	نارزنده سازی	-۰/۰۴	۰/۱۲	-۰/۰۵	-۰/۰۳	-۰/۰۴
	گذار به عمل	۰/۳۵**	۰/۳۸**	۰/۱۷*	-۰/۱۲	۰/۳۵**
	جسمانی کردن	۰/۲۴**	۰/۳۲**	۰/۲۷**	-۰/۰۵	۰/۲۴**
	خیال پردازی	۰/۱۹**	۰/۳۱**	۰/۱۳	-۰/۰۷	۰/۱۹**
	لایه سازی	۰/۱۵*	۰/۲۳**	۰/۱۵*	-۰/۱۱	۰/۱۵*
	پرخشگری منفعلانه	۰/۱۰۵	۰/۳۸**	۰/۲۲**	-۰/۱۲	۰/۱۰۵
جابجایی	۰/۱۷*	۰/۱۴*	-۰/۰۹	-۰/۱۵*	۰/۱۷*	
مجازاسازی	۰/۰۶	۰/۱۱	۰/۱۶*	-۰/۱۷*	۰/۰۶	

* $P < 0/05$ ** $P < 0/01$

استفاده شد تا مشخص شود که بر اساس مؤلفه‌های سیستم‌های مغزی/ رفتاری چه میزان ساختار زیستی-عصبی مغز می‌تواند پیش‌بینی‌کننده نوع خاصی از سبک‌ها و مکانیزم‌های دفاعی باشد. جدول ۳ حاکی از خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام سیستم فعال ساز رفتاری؛ اجتناب فعال و روی آورد بر دفاع‌های رشد یافته و رشد نیافته است.

نتایج جدول ۲ حاکی از همبستگی برخی مؤلفه‌های سیستم فعال ساز رفتاری روی آورد و اجتناب فعال و سیستم بازداری رفتاری خاموشی و اجتناب منفعل با مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته، روان آزاده و رشد نیافته است. برای بررسی سهم هر یک از متغیرهای پیش‌بین (سیستم‌های مغزی/ رفتاری و مؤلفه‌های آن) بر متغیر ملاک (سبک‌ها و مکانیزم‌های دفاعی) از روش تحلیل رگرسیون گام به گام

جدول ۳) خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام متغیرهای سیستم فعال ساز رفتاری بر دفاع‌های رشد یافته و رشد نیافته

t	Beta	B	R ²	R	F	متغیرهای پیش‌بین	متغیر ملاک
۲/۰۳۵*	۰/۱۳۸	۰/۰۵۳	۰/۰۲	۰/۱۳۸	۴/۱۴*	اجتناب فعال	والایش
۱/۹۷*	۰/۱۴	۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۱۳۴	۳/۹*	اجتناب فعال	پیشاپیش‌نگری
۲/۰۴*	۰/۱۴	۰/۰۳	۰/۰۲	۰/۱۳۹	۴/۱۶*	اجتناب فعال	سبک رشد یافته
-۳/۱۴**	-۰/۲۱	-۰/۰۸	۰/۰۴۵	۰/۲۱۱	۹/۸۸۵**	گام ۱: اجتناب فعال	تشکل واکنشی
-۳/۶۳***	-۰/۲۵	-۰/۰۹	۰/۰۶۴	۰/۲۵۴	۷/۲۷**	گام ۲: اجتناب فعال	
-۲/۱۲*	-۰/۱۴۷	-۰/۰۵				روی آورد	
۲/۴۱*	۰/۱۶۴	۰/۰۵	۰/۰۲۷	۰/۱۶۴	۸/۸۲*	اجتناب فعال	دلیل تراشی
-۲/۲۶*	-۰/۱۵	-۰/۰۵	۰/۰۲۴	۰/۱۵۳	۵/۱۱*	اجتناب فعال	فراکنی
۵/۴۲***	۰/۳۴۹	۰/۱۲۸	۰/۱۳۲	۰/۳۴۹	۲۹/۳۴***	روی آورد	گذار به عمل
۳/۵۷***	۰/۲۴	۰/۰۹	۰/۰۵۷	۰/۲۳۸	۱۲/۷۷***	روی آورد	جسمانی کردن
۲/۷۶**	۰/۱۸۶	۰/۰۸	۰/۰۳۵	۰/۱۸۶	۷/۶۴**	روی آورد	خیالپردازی
۲/۲*	۰/۱۴۹	۰/۰۵	۰/۰۲۲	۰/۱۴۹	۴/۸۴*	روی آورد	لایه سازی
۲/۴۶*	۰/۱۶۷	۰/۰۵	۰/۰۲۸	۰/۱۶۷	۶/۰۵*	روی آورد	جابجایی
-۲/۵۵*	-۰/۱۷	-۰/۰۶	۰/۰۳۰	۰/۱۷۳	۶/۵۲*	اجتناب فعال	مجزاسازی
۳/۷۹۵***	۰/۲۵	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۲۵۲	۱۴/۴۰***	روی آورد	سبک رشد نیافته

* P<۰/۰۵

** P<۰/۰۱

*** P<۰/۰۰۱

معنادار با گذار به عمل ($P<۰/۰۰۱$)، جسمانی کردن ($P<۰/۰۰۱$)، خیال پردازی ($P<۰/۰۱$)، لایه سازی ($P<۰/۰۵$)، جابجایی ($P<۰/۰۵$)، مجزاسازی ($P<۰/۰۵$) و سبک رشد نیافته ($P<۰/۰۰۱$) دارد. در ادامه تحلیل‌ها (جدول ۴) مؤلفه‌های سیستم بازداری رفتاری که شامل خاموشی و اجتناب منفعل می‌باشد به عنوان متغیر پیش‌بین و مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته به عنوان متغیر ملاک در تحلیل رگرسیون جای گرفتند، نتایج آنها به قرار زیر است:

نتایج تحلیل رگرسیون نشان می‌دهد که مؤلفه اجتناب فعال سیستم فعال ساز رفتاری ارتباط مستقیم با والایش، پیشاپیش‌نگری و سبک رشد یافته دارد و در سطح پیش‌بینی ($P<۰/۰۵$) معنادار می‌باشد، در حالیکه با مکانیزم‌های دفاعی رشد نیافته تشکل واکنشی، دلیل تراشی و فراکنی ارتباط معکوس معنادار ($P<۰/۰۵$) دارد. در ادامه، مؤلفه روی آورد به عنوان متغیر پیش‌بین وارد معادله رگرسیون شد. نتایج نشان داد که مؤلفه روی آورد ارتباط مستقیم

جدول ۴) خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام متغیرهای سیستم بازداری رفتاری بر مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته

متغیر ملاک	متغیرهای پیش بین	F	R	R ²	B	Beta	t
فرونشانی	گام ۱: خاموشی	۲۴/۲۳***	۰/۳۲	۰/۱۰۳	-۰/۱۱۴	-۰/۳۲	-۴/۱***
	گام ۲: خاموشی	۱۵/۹۳۵***	۰/۳۶	۰/۱۳۱	-۰/۰۸۲	-۰/۲۳	-۳/۱**
	اجتناب منفعل				-۰/۰۷۲	-۰/۱۹	-۲/۶**
والایش	گام ۱: خاموشی	۵/۹۰۶*	۰/۱۶۵	۰/۰۲۷	-۰/۰۵	-۰/۱۶۵	-۲/۴۲*
	گام ۲: خاموشی	۵/۶۰۵**	۰/۲۲۵	۰/۰۵	-۰/۰۷۷	-۰/۲۴۵	-۳/۲۳**
	اجتناب منفعل				-۰/۰۵۷	۰/۱۷	۲/۲۷*
شوخ طبیعی	گام ۱: اجتناب منفعل	۱۸/۶۵***	۰/۲۸۴	۰/۰۸۱	-۰/۱۰۴	-۰/۲۸	-۴/۳۲***
	گام ۲: اجتناب منفعل	۱۱/۴۵***	۰/۳۱۳	۰/۰۹۵	-۰/۰۷۵	-۰/۲۱۵	-۲/۹۲
	خاموشی				-۰/۰۵۱	-۰/۱۵	-۱/۹۹**
پیشاپیش نگری	گام ۱: اجتناب منفعل	۱۳/۷۹***	۰/۲۴۷	۰/۰۶۱	-۰/۰۵۹	-۰/۲۵	-۳/۷۱***
	گام ۲: اجتناب منفعل	۹/۱۴***	۰/۲۸۲	۰/۰۸	-۰/۰۴۱	-۰/۱۷۵	-۲/۳۳*
	خاموشی				-۰/۰۳۵	-۰/۱۵۵	-۲/۰۷*
سبک رشد یافته	گام ۱: خاموشی	۳۵/۹۱***	۰/۳۸۱	۰/۱۴۵	-۰/۰۷۶	-۰/۳۸	-۵/۹۹***
	گام ۲: خاموشی	۲۰/۸۱***	۰/۴۰۶	۰/۱۶۵	-۰/۰۶۱	-۰/۳۱	-۴/۳۰***
	اجتناب منفعل				-۰/۰۳۴	-۰/۱۶	-۲/۹۴*

* $P < 0.05$ ** $P < 0.01$ *** $P < 0.001$

ارتباط معکوس معنادار اجتناب منفعل و خاموشی با دلیل تراشی ($P < 0.001$)، انکار ($P < 0.001$) و همه کار توانی ($P < 0.001$) و ارتباط مستقیم معنادار با فرافکنی ($P < 0.001$)، گذار به عمل ($P < 0.001$)، جسمانی کردن ($P < 0.001$)، خیال پردازی ($P < 0.001$)، لایه سازی ($P < 0.001$)، پرخاشگری منفعلانه ($P < 0.001$)، جابجایی ($P < 0.05$)، مجزاسازی ($P < 0.05$) و سبک رشد نیافته ($P < 0.001$) است و واریانس مکانیزم‌های دفاعی رشد نیافته از طریق اجتناب منفعل و خاموشی قابل تبیین است (جدول ۵). به طور مثال این جدول نشان می‌دهد که بیشترین سهم پیش بینی مکانیزم‌های دفاعی رشد نیافته‌ی پرخاشگری منفعلانه را اجتناب منفعل با ضریب بتای 0.38 بر عهده دارد. در مکانیزم دفاعی همه کار توانی نیز خاموشی در گام یک با ضریب بتای -0.328 سهم مهمی را بر عهده داشته است.

برای تبیین واریانس مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته (متغیر ملاک)، مؤلفه‌های سیستم بازداری رفتاری (متغیر پیش بین) وارد معادله رگرسیون شدند. نتایج نشان داد که مؤلفه خاموشی ارتباط معکوس معنادار ($P < 0.001$) با مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته؛ فرونشانی، والایش، شوخ طبیعی، و سبک دفاعی رشد یافته دارد. در گام بعدی افزودن متغیر اجتناب منفعل (متغیر پیش بین دوم) به معادله، دقت پیش بینی را به صورت معناداری ($P < 0.001$) افزایش داد. یعنی کسانی که در سیستم بازداری رفتاری نمره بالاتری دارند، کمتر از فرونشانی، والایش و شوخ طبیعی که یک مکانیزم دفاعی رشد یافته است، استفاده می‌کنند (جدول ۴). در تحلیلی دیگر، برای تبیین واریانس مکانیزم‌های دفاعی رشد نیافته (متغیر ملاک)، متغیرهای اجتناب منفعل و خاموشی (متغیرهای پیش بین) گام به گام وارد معادله رگرسیون شدند. نتایج در جدول ۵ خلاصه شده است. نتایج بیانگر

جدول (۵) خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون متغیرهای سیستم بازداری رفتاری بر مکانیزم‌های دفاعی رشد نیافته

متغیر ملاک	متغیرهای پیش بین	F	R	R ²	B	Beta	t
دلیل تراشی	گام ۱: اجتناب منفعل	۲۰/۴۸۵***	۰/۲۹۷	۰/۰۸۸	-۰/۰۷۸	-۰/۲۹۴	-۴/۵۳***
	گام ۲: اجتناب منفعل	۱۳/۵۱***	۰/۳۳۷	۰/۱۱۴	۰/۰۵۶	-۰/۲۱	-۲/۹۰**
	خاموشی				-۰/۰۴۵	-۰/۱۸	-۲/۴۶*
فراکنی	اجتناب منفعل	۲۲/۹۴***	۰/۳۱۲	۰/۰۹۸	۰/۰۸۶	۰/۳۱۲	۴/۷۹***
انکار	خاموشی	۱۲/۹۱***	۰/۲۴	۰/۰۵۷	-۰/۰۷	-۰/۲۴	-۳/۵۹***
همه کارتوانی	گام ۱: خاموشی	۲۵/۵۱***	۰/۳۲۸	۰/۱۰۷	-۰/۰۹۹	-۰/۳۲۸	-۵/۰۵***
	گام ۲: خاموشی	۱۶/۴۸۵***	۰/۳۶۸	۰/۱۳۵	-۰/۰۷۳	-۰/۲۴	-۳/۳۱۳**
	اجتناب منفعل				-۰/۰۶	-۰/۱۹	-۲/۶۰*
گذار به عمل	اجتناب منفعل	۳۶/۱۱***	۰/۳۸۱	۰/۱۴۶	۰/۱۲۵	۰/۳۸	۶/۰۱***
جسمانی کردن	گام ۱: اجتناب منفعل	۲۵/۱***	۰/۳۲۵	۰/۱۰۶	۰/۱۱۵	۰/۳۲۵	۵/۰۱***
	گام ۲: اجتناب منفعل	۱۴/۹۱***	۰/۳۵۲	۰/۱۲۴	۰/۰۹	۰/۲۵۵	۳/۴۹۵**
	خاموشی				۰/۰۵	۰/۱۵	۲/۰۸*
خیال پردازی	اجتناب منفعل	۲۲/۳۳***	۰/۳۰۹	۰/۰۹۵	۰/۱۲	۰/۲۵	۴/۷۳***
لایه سازی	اجتناب منفعل	۱۱/۵۱**	۰/۲۲۷	۰/۰۵۱	۰/۰۷	۰/۲۳	۳/۳۹**
پرخاشگری منفعلانه	اجتناب منفعل	۳۵/۶۱***	۰/۳۷۹	۰/۱۴۴	۰/۱۱	۰/۳۸	۵/۹۷***
جابجایی	اجتناب منفعل	۴/۴۹*	۰/۱۴۴	۰/۰۲۱	۰/۰۴	-۰/۱۴۴	۲/۱۲*
مجزاسازی	خاموشی	۵/۷۴*	۰/۱۶۲	۰/۰۲۶	۰/۴۹	-۰/۱۶۲	۲/۴*
سبک رشد نیافته	اجتناب منفعل	۲۴/۸۸***	۰/۳۳۴	۰/۱۰۵	۰/۴۲	۰/۳۲	۴/۹۹***

* $P < 0.05$ ** $P < 0.01$ *** $P < 0.001$

بحث

فعال ساز رفتاری نسبت داد و این گونه تبیین کرد که؛ افراد با امید پایین دفاع رشد نیافته دارند. این حالت دفاعی ارزش سازگاری دارد. ترکیب امیدواری زیاد و دفاع رشد نیافته با پیامدهای ناسازگاری همراه نیست اما به یک ساختار امیدواری دور از واقعیت دلالت دارد، از طرف دیگر تحلیل رفتارهایی که در قبال برانگیختگی سیستم‌های فعال ساز رفتاری و بازداری رفتاری بروز می‌کند، این نتیجه را مطرح می‌نماید که پاسخ‌های سیستم فعال ساز رفتاری یا در قالب جستجوی فعالانه پاداش تحقق می‌یابد و یا اجتناب فعال از تنبیه؛ برداشتن گام‌هایی مثبت برای اجتناب از تنبیه. اما پاسخ‌های سیستم بازداری رفتاری یا در قالب اجتناب منفعل؛ اجتناب از تنبیه به واسطه عدم فعالیت یا تسلیم است و یا خاموشی؛ رها کردن رفتارهایی که هیچگونه

نتایج نشان می‌دهد که سیستم بازداری رفتاری با سبک رشد یافته ارتباط منفی دارد، با روان آزرده ارتباط ندارد و با سبک رشد نیافته ارتباط مثبت دارد، در حالیکه سیستم فعال ساز رفتاری با هیچ یک از سبک‌ها ارتباط ندارد. کوان^۱ [۳۲] در پژوهشی به مطالعه نقش هسته‌ای سبک‌های دفاعی در ارتباط با امیدواری و سلامت پرداخت و نشان داد که ناامیدی و سبک‌های دفاعی رشد نیافته با ملالت و مستعد بودن به افسردگی و ناسازگاری همراه است. از آن جایی که سیستم فعال ساز رفتاری با وجد و امید و شادی در ارتباط است می‌توان امید را به سیستم

رفتاری رابطه مثبت داشته باشد. همچنین نتایج حاکی از آن است که نوع دوستی کاذب، تشکل واکنشی، جسمانی کردن و جابجایی ارتباط مثبت با مؤلفه‌های سیستم فعال ساز رفتاری و سیستم بازداری رفتاری دارند. دلیل این که برخی از مکانیزم‌های دفاعی رشد نایافته مانند گذار به عمل و جسمانی کردن و خیالپردازی و مکانیزم‌های روان آورده مانند نوع دوستی کاذب و تشکل واکنشی هم با سیستم فعال ساز رفتاری و هم با سیستم بازداری رفتاری ارتباط دارند، هر چند که این ارتباط با سیستم بازداری قوی‌تر است، این است که سیستم‌های مغزی/ رفتاری کاملاً از هم مجزا نیستند و غالب بودن یک سیستم در فرد دلیل بر عدم وجود سیستم دیگر نیست [۱۹] و از طرف دیگر فلدمن^۳ و همکاران [۳۴] اشاره کرده‌اند که زنان بیشتر از تشکل واکنشی، جسمانی کردن، واپس روی و نوع دوستی کاذب استفاده می‌کنند، بنابراین هیجانات منفی به واکنش مثبت تبدیل می‌شود (تشکل واکنشی) و استرس توسط کمک کردن به دیگران (نوع دوستی) کاهش می‌یابد و با تبدیل شدن به نشانه‌های جسمانی (جسمانی کردن) ناراحتی از استرس حل و فصل می‌شود. نتایج حاکی از ارتباط مثبت خیالپردازی با سیستم بازداری رفتاری است. پژوهش نشان می‌دهد که دفاع خیالپردازی در دختران جوان با اضطراب مرتبط است، زیرا خیالپردازی به کناره‌گیری از استرس کمک می‌کند. دختران یک زندگی خیالی فعال دارند و احساسات و افکارشان را برای خود نگه می‌دارند، تحت استرس بی‌تحرك‌اند، افکار پوچ و ارتباطات گذرا با دیگران دارند [۲۴، ۲] که همانند اجتناب منفعل و خاموشی در سیستم بازداری رفتاری است. نتایج حاکی از ارتباط منفی بین فرونشانی، شوخ طبعی، پیشاپیش‌نگری و سبک رشد یافته با سیستم بازداری رفتاری است که این نتایج منطبق با پژوهش‌های انجام شده [۲۲، ۲۵، ۳۱، ۳۵] می‌باشد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که مکانیزم‌های دفاعی دلیل تراشی، فرافکنی، انکار و همه‌کار توانی توسط مؤلفه‌های خاموشی و اجتناب منفعل قابل تبیین می‌باشند. این یافته‌ها همسو با تحقیقات قبلی [۲۴، ۲۸] است که نشان دادند فرافکنی در زنان با اضطراب مرتبط است آنها بر فرافکنی به عنوان رفتاری برای سازش یافتن و سازگاری

پاداشی را به دنبال ندارند [۸، ۹]. به عبارت دیگر الگویی که در فعالیت سیستم فعال ساز رفتاری نهفته است فرد را در جهت نوعی تلاش و مقابله در رفع موانع و جستجوی اهداف خوشایند سوق می‌دهد، در حالیکه غلبه و حساسیت زیاد سیستم بازداری رفتاری، هدایت فرد به سمت درماندگی و افسردگی را در پی دارد [۱۹، ۳۳]. بنابراین نتیجه‌ای که به ذهن متبادر می‌شود این است که ممکن است سیستم فعال ساز رفتاری توجیه گر راهبرد مسأله مدار در افراد در موقعیت‌های استرس‌زا باشد و از همین جهت با مکانیزم‌های دفاعی که راهبردهایی هیجان‌مدارند، رابطه نداشته باشد. پژوهش‌های دیگری به طور غیر مستقیم به توضیح این امر پرداخته‌اند. برای مثال، کانر- اسمیت^۱ و فلاخبارد^۲ [۲۲] معتقدند که دلایل کمی برای پیوند برونگردی با راهبردهای روی آورد نظیر؛ تنظیم هیجانی و پذیرش وجود دارد، زیرا عامل برونگردی نه تسهیل‌کننده و نه مانع مقابله اجتناب است و پیوندی نیز با راهبردهای اجتناب ندارد [۱۱، ۲۲]. از طرفی حساسیت سیستم فعال ساز رفتاری و سیستم بازداری رفتاری به ماهیت استرس وابسته است. افراد دارای سیستم بازداری رفتاری به طور هیجانی به استرس انزجارآور حساس‌تر از افراد دارای سیستم فعال ساز رفتاری هستند. سیستم بازداری رفتاری به عواطف خوشایند مربوط نیست. در حالیکه افراد دارای سیستم فعال ساز رفتاری به عواطف خوشایند واکنش هیجانی نشان می‌دهند. این می‌تواند تبیینی باشد که چرا سیستم فعال ساز رفتاری با دفاع کمتری دارد [۱۵، ۲۲]. نتایج تحلیل رگرسیون حاکی از تبیین والایش و پیشاپیش‌نگری و سبک رشد یافته با سیستم فعال ساز رفتاری است که با نتایج پژوهش‌های انجام شده [۷، ۲۲، ۲۵] همسو می‌باشد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نشان می‌دهد که سیستم فعال ساز رفتاری پیش بینی‌کننده گذار به عمل و دلیل تراشی است. این نتیجه به این صورت قابل تبیین است که افراد دارای سیستم فعال ساز رفتاری غالب از طریق دلیل آوردن برای مسؤلیت‌ها از استرس خود می‌کاهند و چون گذار به عمل یک مکانیزم دفاعی ابراز وجود است پس طبیعی است که با سیستم فعال ساز

1- Conner-Smith

2- Flachsbart

3- Feldman

با سیستم بازداری رفتاری و ارتباط مثبت با سیستم فعال ساز رفتاری دارد؛ به عبارت دیگر وقتی دو نفر به طور مساوی پرخاشگری را تجربه می‌کنند، رفتار پرخاشگرانه آنها به غلبه و حساسیت سیستم مغزی شان مربوط می‌شود. این در حالی است که زنان رفتار پرخاشگرانه را به لحاظ اجتماعی غیر قابل قبول می‌دانند و آن را دلیلی برای خود-ارزیابی منفی و عواطف منفی دیگران نسبت به خود تلقی می‌کنند. به همین دلیل پرخاشگری مستقیم در زنان کمتر معمول است [۳۷]. این می‌تواند تبیینی باشد که چرا زنان پرخاشگری کمتری را گزارش کرده و آن را بازداری می‌کنند. در مجموع، ساختار سیستم‌های مغزی/ رفتاری و غلبه و حساسیت هر یک از آنها موجب می‌شود که افراد کناره‌گیری از مشکلات و اجتناب از حل مسأله را به عنوان یکی از راهبردها قرار داده و یا از شیوه روی آورد بهره‌گیرند و با استفاده از مکانیزم‌های دفاعی خاص و پیچیده، این شیوه حل مسأله را جزء ساختار شخصیت خود قرار دهند و نگرشی مثبت بر آن ایجاد کنند، در حالیکه ممکن است دفاعی رشد یافته و یا روان آزوده و رشد نیافته باشد. البته این مسأله نیاز به پژوهش‌های بیشتری روی سایر افراد و گروه‌ها دارد. پژوهش‌های آتی باید با کنترل نمودن سایر متغیرهای مزاحم و نیز بررسی سیستم‌های مغزی/ رفتاری با بکارگیری ابزارهای فیزیولوژیک و مکانیزم‌های دفاعی با استفاده از آزمون‌های فرافکن در هر دو جنس و دامنه‌های سنی متفاوت به نتایج دقیق‌تری در این حیطه از مطالعه شخصیت دست یابند.

منابع

- 1- Schultz DP, Schultz SE. (1998) Theories of personality. Translated by: Sayed Mohammadi Y. Tehran. Virayesh press; 2002. p. 64-67. [Persian].
- 2- Olson TR. Can Defense Mechanisms aid in the Differentiation of Depression and Anxiety. [PhD. Dissertation]. Canada U Saskatchewan, Saskatoon; 2008. p. 1-164.
- 3- Drapeau M, Thompson K, Petraglia J, Thygesen KL, Lecours S. Defense Mechanisms and Gender: An Examination of Two Models of Defensive Functioning Derived from the Defense Style Questionnaire. Int J Psychol Psychol Thera. 2011; 11: 149-155.
- 4- Stuora JB. (1998). Stress: Civilization's new disease. Translated by: Dadsetan P. Roshd press; 1998. p. 168-203. [Persian].
- 5- Vaillant GE. Adaptive mental mechanisms. Am Psychol. 2000; 55: 89-98.

با موقعیت استرس‌زا تکیه می‌کنند و با آن سرزننده، پرتحرک، شاد، مثبت و برون‌گرا به نظر می‌رسند و نگرانی بین شخصی و بی‌اعتمادی کمتری نشان می‌دهند. اگرچه انکار یک دفاع رشد نیافته تلقی می‌شود اما همبستگی منفی با سیستم بازداری رفتاری دارد زیرا حالت تجربه ذهنی نگرانی و نشخوار فکری در مورد آنچه که ممکن است در آینده رخ دهد نمایانگر صفت اضطرابی در افراد با سیستم بازداری رفتاری فعال است. این افراد همواره احساس تهدید و خطر می‌کنند. تجربه درونی و مکرر افکار و احساسات منفی آنها را وا می‌دارد که در برابر موقعیت‌های تهدید کننده حساس باشند. بنابراین در چنین حالتی گرچه به انکار موقعیت استرس‌زا نمی‌پردازند اما هدفشان اجتناب از موقعیت است نه تلاشی فعال در پی تغییر آن. این نتایج همسو با پژوهش کرامر^۱ [۲۴] می‌باشد. اندروز^۲ و همکاران [۳۶] همه کاروانی را در گروه مکانیزم‌های رشد نیافته قرار دادند، اما یافته‌های این پژوهش نشان داد که همبستگی منفی با سیستم بازداری رفتاری و مؤلفه‌های آن دارد. از آن جایی که ویژگی افراد دارای سیستم بازداری رفتاری درماندگی و منفعل بودن است که در مؤلفه‌های آن نیز مشهود است. افرادی که سیستم بازداری رفتاری غالب دارند در موقعیت‌هایی که اضطراب و استرس به همراه دارد، به طور منفعلانه کناره‌گیری می‌کنند و به نظر می‌رسد که توانایی‌های خود را کمتر از آنچه که هست ارزیابی می‌کنند. از این رو منطقی است که ارتباط آن با همه کاروانی منفی باشد. نتایج پژوهش نشان داد که اجتناب فعال پیش‌بینی کننده مجزاسازی است. در واقع این مکانیزم دفاعی به فرد کمک می‌کند تا قربانی اضطراب نگردد اما این اضطراب در کانال شناختی قرار گرفته و موجب تفرق افکار می‌شود [۲۷، ۳۱]. در پرخاشگری منفعلانه، خشم نسبت به دیگران از رهگذار انفعال غیر مستقیم ابراز می‌شود و تظاهراتش کناره‌گرفتن، بیمار شدن و خودتنبیهی است، بنابراین منطقی است که این دفاع با سیستم بازداری رفتاری رابطه مثبت داشته باشد. این نتایج همسو با نتایج اسمیت^۳ و کوپنز^۴ [۳۷] است که نشان دادند پرخاشگری ارتباط منفی

- 1- Cramer
- 2- Andrews
- 3- Smits
- 4- Kuppens

- 22- Conner-Smith JK, Flachsbart C. Relations between Personality and Coping: A Meta-Analysis. *J Pers Individ Differ.* 2007; 6: 1080-1107.
- 23- Hibbard S, Tang PC, Latko R, Park JH, Munn S, Bolz S. Differential validity of the Defense Mechanism Manual for the TAT between Asian Americans and whites. *J Pers Assess.* 2000; 75: 351-372.
- 24- Cramer P. protecting the self: Defense mechanism in action. New York, NY: the Guilford Press; 2006. p. 230-415.
- 25- Cramer P. Defense mechanisms and Physiological reactivity to stress. *J Pers.* 2003; 71: 221-244.
- 26- Whitty MT. Coping and defending: Age differences in maturity of defense and coping strategies. *Aging and Mental Health.* 2003; 7: 123-132.
- 27- Hentsche U, Praag T, Kießling M. Defense Mechanisms and Respiratory Parameters. *Sci Res.* 2011; 4: 331-334.
- 28- Cramer P. Personality change in later adulthood is predicted by defense mechanism use in early adulthood. *J Res pers.* 2003; 37: 76-104.
- 29- Ashrafi E. Evaluation of psychometrical categorized of Gray-Wilson personality questionnaire. [M. A. Dissertation]. Tarbiyat modarres University. 2006; p. 88-123. [Persian].
- 30- Sinha BK, Watson DC. Gender, age, and cultural differences in the Defense Style Questionnaire-40 and the Big Five personality factors. *J Pers Disord.* 1998; 9: 356-370.
- 31- Heidarinasab L. Comparison defense mechanisms in clinical and nonclinical samples according to (DSQ-40). [Ph.D. Dissertation]. Tarbiyat Moddares University; 2006. p. 65-143. [Persian].
- 32- Kwon P. Defense mechanism and adjustment: Implications for False Hope and Defensive Hopelessness. *J Pers.* 2002; 70: 207-231.
- 33- Stieger S, Formann AK, Burger C. Humor styles and their relationship to explicit and implicit self-esteem. *Pers Individ Differ.* 2011; 50:747-750.
- 34- Feldman SS, Araujo KB, Steiner H. Defense mechanisms in adolescence as a function of age, sex and mental health status. *J Acad Child Adol Psychiat.* 1996; 34: 1344-1354.
- 35- Martini PS, Roma P, Sarti S, Lingiardi V, Bond M. Italian Version of the defense style Questionnaire. *Compr Psychiat.* 2004; 45: 483-494.
- 36- Andrews G, Singh M, Bond M. The defense style questionnaire. *J Nerv ment Dis.* 1993; 181: 246-256.
- 37- Smits DJ M, Kuppens P. The relations between anger, coping with anger, aggression, and the BIS/BAS system. *Pers Individ Differ.* 2005; 39: 783-793.
- 6- Vaillant GE. Ego mechanisms of defense: A guide for clinicians and researcher. Washington, DC: Am Psychiat Assoc; 1992. p. 1-18.
- 7- Davidson KW, Macgregor MW, Johnson EA, Woody EZ, Chaplin WF. The relation between defense use and adaptive behavior. *J Res Pers.* 2004; 38: 105-129.
- 8- Wilson GD, Barret PT, Gray JA. Human reactions to reward and punishment: a questionnaire examination of Gray's personality theory. *Brit J Psychol.* 1989; 80: 509-515.
- 9- Azad-fallah P, Dadsetan P, Ezhei J, Moaazeni M. Stress, Brain/Behavioral activity and Immunological chences in SLGA. *J Psychol.* 1999; 9: 3-22. [Persian].
- 10- Azad-fallah P. Brain/ Behavioral systems: Bio functions of personality. *J modarres.* 2000 ; 1: 63-81. [Persian].
- 11- Corr PJ. The reinforcement sensitivity theory of personality. Cambridge: Camb U Press; 2008. p. 53-87.
- 12- Corr PJ. JA Gray's reinforcement sensitivity theory: tests of the joint subsystems hypothesis of anxiety and impulsivity. *Pers Individ Differ.* 2002; 33: 511-532.
- 13- Hewig J, Hagemann D, Seifert J, Naumann E, Bartussek D. The relation of cortical activity and BIS/BAS on the trait level. *Biol psychol.* 2006; 71: 42-53.
- 14- Kanyazev GG, Slobodskoj-Plusnin JY. Behavioral approach system as a moderator of emotional arousal elicited by reward and punishment cues. *Pers Individ Differ.* 2007; 42: 49-59.
- 15- Heponiemi T, Keltiangas-Jarvinen L, Puttonen S, Ravaja N. BIS/BAS sensitivity and self-rated affects during experimentally induced stress. *Pers Individ Differ.* 2003; 34: 943-957.
- 16- Erdle S, Rushton JP. The General Factor of Personality, BIS-BAS, expectancies of reward and punishment, self-esteem, and positive and negative affect *Pers Individ Differ.* 2010; 48: 762-766.
- 17- Kim DY, Lee JH. Effects of the BAS and BIS on decision-making in a gambling task. *Pers Individ Differ.* 2011; 50: 1131-1135.
- 18- Heponiemi T. Physiological and Emotional stress Reactions; The Effects of Temperament and Exhaustion. [PhD. Dissertation]. U Helsinki; 2004. p. 1-64.
- 19- Berkman ET, Lieberman MD, Gable SL. BIS, BAS, and response conflict: Testing predictions of the revised reinforcement sensitivity theory. *Pers Individ Differ.* 2009; 46: 586-591.
- 20- Cramer P. Defense Mechanisms in Psychology Today. *J Am Psychol.* 2000; 55: 637-646.
- 21- Bond M, Perry JC. Long-Term Changes in Defense Styles with Psychodynamic Psychotherapy for Depressive, Anxiety and Personality Disorders. *Am J Psychiat.* 2004; 161: 1665-1671.

The Relation between Defense Styles and Mechanisms with Brain/Behavioral Systems

Atashkar, R. *M. A., Fathi-Ashticani, A. Ph.D., Azadfallah, P. Ph.D.

Abstract

Introduction: When we are studying about defense mechanisms, we noticed that human thinking is not always logical, objective and purposeful. Defense mechanisms, that responsible for ego protective to anxiety, may normal or abnormal functions under the effect of brain/behavioral systems. This study investigates correlation between defense styles and mechanisms with brain/behavioral systems.

Method: Randomly selected 214 female university students in Tehran, with a mean age of 25.75(SD= 3.27) completed Gray-Wilson Personality Questionnaire (GWPQ) and Defense Style Questionnaire (DSQ-40). The data was analyzed using Pearson Correlation and Regression analysis.

Results: Results showed that behavioral activation system has not significant correlate with any of the defense styles but its components; active avoidance has significant ($p<0.05$) positive relationship with sublimation and anticipation and it has significant ($p<0.05$) negative relationship with intellectualization and projection. Behavioral inhibition system and components; inactive avoidance has significant ($p<0.01$) negative relate with mature style and significant ($p<0.01$) positive relate with immature style.

Conclusion: According to this finding can be concluded that people with active behavioral inhibition system uses more immature defense mechanisms.

Keywords: Defense style, defense mechanisms, Brain/Behavioral systems, Behavioral activation system, Behavioral inhibition system

---

*Correspondence E-mail:
r.atashkar@gmail.com

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی